

M0007900: Illustrations and text from Butlan: Tacuini Sanitatis (1531)

Publication/Creation

10 June 1941

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/phf8ycwh>

License and attribution

Wellcome Library; GB.

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

Opiniones Philosophorum.

Electiones, & Proprietates.

D. Auripigmentū. In calce lota, seu extincta, auripigmentū tantū, quantū quarta pars ipsius cal-
Glo. eis ponat. Deinde terat, & misceat pro calefactis, cū aquis hordei, uel rizon, uel succo melonū:
May. pro infrigidatis uero cū succo maioranæ, seu mēstari. Quod si educere uolueris aliqd sub cu-
Rog. te existens, misceat cum p̄dictis alōes epimītidæ, myrrhæ, & coloquīdæ añ. 3. 2. ad p̄seruandū
 apostemata, & bothor corporis. Et si accipiat spuma maris, & misceat cū aqua, depilabit locus
 inūctus. Vel accipiat spuma maris, & terat, et infundat multoties in aquā auripigmēti: deinde
 in aqua athalli, & sublimetur, abradit pilos aspersa super locum pilosum. Quod si hæc plura
 uideantur acuta, dissoluantur in aqua fontium frigida & recenti. Quod si modicum acuta fue-
 rit, dissoluatur in aqua p̄dicta. Alias auripigmentum mixtum cum melle, abradit.

G. Inunctio olei. Si oleum frigidū fuerit, sicut uiolaceum, lenit superfluitates, aperit poros, lenit
 & humectat corpus. Et si fuerit calidum, sicut sambucinum, & muscelinum, & costinum, ca-
 lefacit, & dissoluit dissolutione uehementi, cum aliquo ipsorū utuntur febricitantes, post com-
 pletam digestionem humorum. Olei enim inunctio, antequam fiat pororum apertio, opera-
 tur retentionem superfluitatum, quas natura sub cute expellit: facta uero pororum
 apertione, dissoluit superfluitates, & corpus humectat.

G. Fricatio. Fricationis uero simplicis, seu p̄ter oleum, quædam est lenis: & hæc dissoluit, & li-
Hip. quescit humores, & poros aperit. Et quædam est fortis: & hæc dissoluit humiditates, & mem-
Ior. bra indurat. Et quædam est mediocris: & hæc sanguinem trahit ex superficie corporis. Et olei
 inunctio absq; fricatione, poros claudit, & prohibet resolutionem ab eis. Post balneationē cum
 aqua calefacta, conseruat calorem naturalem, ne dissoluatur, & calefacit & humectat. Et post
 balneationem in aqua frigida, inunctio infrigidat & humectat.

Ior. Bismalua. Est duplex. Alia est alba. Alia uiridis. Viridis est melior. Dixerunt tamen quidam
 q̄ est calida in primo gradu: & in ipsa est aliquid stipticitatis: & est humectatiua, & digestiua,
 & mundificatiua: & propter hoc abstergit maculas nigras faciei. Alia ad leniendum faciem, &
 planificandū capillos. Rec. psillij torrefacti, triti, & educti per pannum de sera & lana. Alia con-
 ferens furfurib. capitis. Lauantur capilli cū succo bletæ, & delet. Alia. Si misceatur cum succo,
 quem diximus staphisagriæ, interficit pediculos, & lendes. De operationibus
 uero usum, sandal. & ros. diximus in capitulo lauationis manuum.

Supra **Vestis linea.** Omnia uestimenta tangentia corpus calefiant prius: deinde calefaciunt. P̄ter
fol. 59. uestimēta linea. Nam hæc prius infrigidant corpus, deinde adquirent corpori lenē caliditatem.
Iesu. Vestimēta uero Scumeyli corpus leniūt & humectant. Bombicina uero quāto nobiliora sunt,
 tanto magis leniūt, et calefaciūt corpus: et ecōuerso. Vestimēta uero habētia pilos spissos, sunt
 de hyemalibus uestibus. Et uestimenta leuia, rara, & splendida, sunt ecōuerso. Calceare ocreas,
 seu calciamenta dextri pedis, prius sinistro, p̄seruat a dolore splenis.

Hali. **Vestes de sera & pellibus.** Vestimēta de sera leue efficiunt corpus: si de sera torta fuerint, mi-
Filius. nus corpus calefaciunt, q̄ si de bombicea fuerint. Sed uestes de pelle, diuersantur secundū di-
Ab. uersitatē animalū. Sed meliores sunt, quæ fiunt de pelle Bissari: nam hæc calefaciūt fortiter. Sed
 pelles Vulpinæ sunt magis calefactiue. Pelles uero Cuniculorū, et Leporū, sunt minoris calidita-
 tis, q̄ de Bissari: q̄ sunt cōuenientiores corporib. tpatis, p̄pter leuitatē ipsarū. Pelles uero Agno-
 rū sunt magis calefacientes pellibus Hedinis, & magis conferētes dorso, & renib. Et sedilia quæ
 fiūt ex gatis paludis, conferūt Hemorrhoidib. Vestimēta uero aspera, macre faciūt corpus.

Oleum Violaceum. Ungues sunt de extremitatibus corporis. Et quorū inunctio sanitate p̄-
 seruat ipsorū. Incisio uero ipsorū fit die Iouis: ut assecuret de ruptura ipsorū, si forte forfices teti-
 gerint carnes digitorū, uel lotæ fuerint cū sale, post incisionē accidere potest, q̄d digiti incurrant
 inflationē calidā: quæ curat cū semine psillij infuso in aq̄, et asperso supra petrā: et appposito. Sed
 si senserit pulsationē in locis inflatis, signat putredinē fieri. Accipiat de farina grossa, et mastice:
 q̄ masticata digito patienti apponat. Quod si putredo remaneat, ita q̄d unguē cadere cōtingat,
 inūgat extremitas digiti patientis cū oleo fri. uel cæra. nā hæc nō pmittūt turpē unguē renasci.

Eligitur ad fa-
 ciendum abra-
 sionē pilorū,
 Luna existēte
 in signo bicor-
 poreo: exce-
 pra Virgine.

Eligit ad uesti-
 mēta induen-
 da, Luna exi-
 stēte in signis
 mobilib. p̄ter
 Capricornū.
 Et melius iter
 signa mobi-
 lia, est Libra et
 Aries: et ma-
 xie q̄n aspexe-
 rit Venerem,
 seu Iouē, tri-
 no uel sextili
 aspectu.

Detestat inci-
 sio unguū di-
 gitorū, cū Lu-
 na fuerit i Ge-
 minis: & inci-
 sio unguū pe-
 dum, q̄n Lu-
 na fuerit in Pi-
 scibus, et p̄ci-
 pue cū iuncta
 fuerit Mercu-
 rio, uel Ioui.

Apra huc que
 supra fol. 59.
 Canone. 16.

K

Auripigmentū.

Inunctio olei.

Fricatio.

Bismalua. Vestis linea. Vestis serica. Oleū uiol.